

Díaz-Canel intervjuas i Newsweek: ”Kuba är ett fredligt land som främjar solidaritet och samarbete, men som inte fruktar krig”

Publicerad i Cubadebate 260407

<http://www.cubadebate.cu/especiales/2026/04/07/diaz-canel-a-newsweek-cuba-no-teme-a-la-guerra-pero-merece-la-paz/>

NEWSWEEK: Ni har bekräftat att USA och Kuba för närvarande för samtal, och Ni har föreslagit samarbete inom områden som vetenskap, migration och åtgärder mot narkotikahandel. President Trump verkar sträva efter ett regimskifte. Tror Ni att det är möjligt att nå en överenskommelse och att diplomatin kan segra?

DÍAZ-CANEL: Jag tror att dialog är möjlig, och jag tror att vi kan nå vissa överenskommelser, men det är svårt. Varför kan vi säga så?

Vi kan föra en dialog eftersom det sedan revolutionens seger alltid har funnits en vilja från kubansk sida att upprätthålla en civiliserad relation med USA, som grannar, oavsett våra ideologiska skillnader.

Det finns många områden med gemensamma intressen där vi kan samarbeta, och vi skulle inte bara kunna samarbeta, utan även nå överenskommelser som är till gagn för båda folken och båda nationerna.

Men vi har alltid hävdat att det måste vara en respektfull dialog på lika villkor, med respekt för vår suveränitet, vårt politiska system och vår rätt till självbestämmande, och baserad på ömsesidighet och i enlighet med internationell rätt.

Jag säger också att en dialog är möjlig eftersom vi tidigare, med andra USA-administrationer, har kunnat etablera en dialog och har kunnat diskutera frågor av gemensamt intresse. Vissa gånger har vi haft större framgång än andra. Men dessa två reaktioner förklarar varför det finns en möjlighet.

Frågan är vilka faktorer är det som mest försvårar en dialog? För det första finns det i USA vissa sektorer som är mycket negativa till varje form av dialog med Kuba. Dessutom är relationen mellan Kuba och USA asymmetrisk; stormakten USA har alltid agerat angripande, medan den lilla ön Kuba alltid har varit den som utsatts för angreppen.

Vi har ofta fört samtal och nått överenskommelser, och Kuba har alltid fullgjort sina åta-

ganden. Men vid flera tillfällen har USAs regering inte gjort detsamma. Dessutom har USA i 67 år bedrivit en politik präglad av fientlighet, aggression och hot, en politik av blockad, sedan förstärkt blockad, och nu, ännu allvarligare, en grym energiblockad.

Det är uppenbart att vårt land på många plan utsätts för aggression från USA, med förödande effekter på befolkningens vardag. Dessutom föreslår USAs regering nu så kallade samtal med andra nationer, bara för att senare attackera dessa nationer. Detta skapar onekligen misstro bland vårt folk.

Men jag tror faktiskt att vi kan inleda en dialog och förhandla fram avtal. Vi kan nå överenskommelser i frågor som migration, säkerhet, miljö, vetenskap och innovation, handel, utbildning, kultur och idrott. Vi kan också välkomna investeringar från USA-företag i Kuba, och vi kan utveckla handeln mellan våra länder.

Vi kan även inleda ömsesidigt fördelaktiga projekt inom olika områden av vår ekonomi. Och om dialogen befästs och avtal nås på detta område är jag säker på att de kommer att vara ömsesidigt fördelaktiga för båda nationerna och båda folken.

Detta skulle göra det möjligt för oss att ta bestämda steg för att skapa utrymmen för förståelse som leder oss bort från konfrontation. För jag tror att Kubas och USAs folk förtjänar möjligheten att arbeta i en anda av fred, vänskap och samarbete istället för att gå i krig.

NEWSWEEK: Ni nämnde att den här USA-administrationen har en historia av att tillgripa militära åtgärder mitt under förhandlingar. Vi har sett det i fallen med Iran och Venezuela, och president Trump har i en del uttalanden sagt att Kuba kan bli nästa mål. Om diplomatin misslyckas eller om man inte uppnår önskade resultat, oroar ni er då för en potentiell militär operation från USA mot Kuba? Finns det någon försvarsstrategi mot detta?

DÍAZ-CANEL: Kuba är inget krigiskt land. Det är ett fredligt land som främjar solidaritet och samarbete. Men Kuba fruktar inte krig. Vi har en försvarsdoktrin som kallas ”Hela folkets krig”, som inte är någon aggressiv doktrin, utan snarare en defensiv sådan, där hela folket deltar. Kuba utgör inget hot mot USA – och än mindre ett ”ovanligt och extraordinärt” hot, som har angetts som förevändning för ett presidentdekret. Och det säger jag inte bara som ett svar på din fråga, utan för att Kuba har visat detta genom sin historia i relation till USA och till världen.

Det finns därför ingen förevändning, ingen ursäkt, för USA att ta till en militär aggression som ett sätt att lösa våra meningsskiljaktigheter.

Men hela tiden, och framför allt under de senaste månaderna och veckorna, har vi hört denna retorik från en officiell representant för USAs regering som förebådar en militär attack mot Kuba, sätter gränser för hur länge den kubanska revolutionen kommer att bestå och för hur länge vi kommer att stå emot innan de invaderar oss.

Och det finns en fras som är mycket, mycket talande, väldigt illustrativ, för denna ultrakonservativa mentalitet. Det är när man säger: ”Vi har utövat alla möjliga påtryckningar mot Kuba” – och därmed erkänner att det faktiskt fanns en brutal blockad, som man nu förnekar – och sedan omedelbart tillägger: ”därför är vårt enda återstående alternativ att ta kontrollen och utplåna landet.”

Det är onekligen en krigisk och aggressiv hållning som ligger långt ifrån våra förslag om samtal med USA. Det är därför vi har ett ansvar att förbereda oss för att försvara landet.

Det är inte första gången i vår historia; i 67 år har risken för en aggression, ett militärt hot, alltid varit överhängande. Det är därför vi förbereder oss – inte för att attackera, utan för att försvara oss – och för att denna förberedelse, denna beslutsamhet, folkets beredskap att försvara revolutionen, att försvara vår suveränitet och vår självständighet, också ska tjäna till att undvika konfrontation.

Vi som utövar ledarskap, som har anförtrotts ett ledningsansvar inom revolutionen, vårt åtagande är gentemot folket och den kubanska revolutionen, gentemot dess arbete, gentemot landets suveränitet och oberoende. Detta innebär den underförstådda övertygelsen att vi är beredda att

ge våra liv för revolutionen – för dess överlevnad, för suveräniteten och för oberoendet. Vi oroar oss inte för vår personliga säkerhet. Vi kommer alltid att sträva efter att undvika krig. Vi kommer alltid att arbeta för fred. Men om en militär aggression äger rum, kommer vi att svara, vi kommer att kämpa, vi kommer att försvara oss, och om vi stupar i strid, så är det att leva om man dör för fosterlandet. [En strof i Kubas nationalsång lyder: *Morir por la Patria es vivir*, att dö för fosterlandet är att leva.]

Vi måste alltså förbereda landet för att undvika en aggression, förbereda dess militära försvar, för det som oroar oss är vårt folks öde och den kubanska nationens framtid.

Jag kan också med absolut säkerhet och uppriktighet säga att en militär aktion mot Kuba – utöver att det skulle vara något ytterst skamligt – skulle orsaka enorma förluster för både nationerna och folken. Förlusten av människoliv och den materiella förstörelsen skulle vara oöverskådliga. En sådan aggression skulle bli extremt kostsam i alla avseenden, och det är inte vad våra folk förtjänar.

Jag upprepar att våra folk förtjänar fred, att få leva i en vänskaplig gemenskap, att samarbeta och att åtnjuta full frihet för att skapa en genuin relation präglad av god grannsämja.

Jag anser att detta är det som verkligen är konstruktivt och som faktiskt erbjuder en befriande vision när det gäller möjligheten att lösa bilaterala meningsskiljaktigheter genom dialog.

NEWSWEEK: Med tanke på de metoder som denna administration har använt mot främmande länder, är Ni inte just nu orolig för er egen personliga säkerhet och frihet, eller för ansträngningarna att hitta medarbetare inom den kubanska regeringen?

DÍAZ-CANEL: Som jag sa inledningsvis är jag inte orolig för min personliga säkerhet. Ledarskapet för den kubanska staten, partiet och revolutionen är kollektivt. Besluten fattas kollektivt.

Vi arbetar utifrån en monolitisk enhet, en ideologisk sammanhållning och en revolutionär disciplin. Dessutom finns det en bred koppling till folket, liksom ett folkligt deltagande i beslutsfattandet när det gäller de grundläggande processer som genomförs.

Därför är landets säkerhet också en kollektiv

konstruktion där det finns en central aktör: folket, som agerar och står vakt.

Och när så är fallet blir förräderi extremt svårt. Det blir extremt svårt för vem som helst att framgångsrikt ingå ett parallellt avtal som undergräver vår konstitutionella ordning, eller som hotar landets suveränitet och självständighet. Därför tror jag inte att det finns utrymme för något sådant.

Och framför allt, med tanke på vårt folks förmåga att stå emot och försvara sig, tror jag inte att dessa jämförelser med vad som har hänt i andra länder är lämpliga. Det skulle vara att inte känna till den kubanska revolutionens historia och vårt folks historia, det skulle vara att inte känna till styrkan i våra institutioner och det skulle vara att inte känna till vår egen enighet.

NEWSWEEK: Om vi ser tillbaka på de 67 år som gått sedan revolutionen har mycket förändrats på Kuba, som vi redan har nämnt, men kommunistpartiet sitter fortfarande vid makten. Med tanke på landets nuvarande situation, hur bedömer du den varaktiga framgången för denna ideologi och om den fortfarande är den bästa garantin för det kubanska folkets framtid?

DÍAZ-CANEL: Det är en mycket intressant fråga, och den är mycket svår att besvara på kort tid. Jag känner tillfredsställelse och beundran för den roll som Kubas kommunistparti har spelat under 67 år. Och det betyder inte att vi har varit helt nöjda, men under 67 år, under ständig aggression, utsatta för sanktioner, tvångsåtgärder, en politik av maximalt tryck, en blockad, en skärpt blockad och nu en energi-blockad, har detta parti varit i stånd att leda som den styrande kraften i vårt samhälle och, tillsammans med staten, regeringen och folket, har det lyckats leda den socialistiska uppbyggnadsprocessen i vår revolution.

Och sett ur vilket perspektiv som helst har den kubanska revolutionen, under dessa förhållanden och under ledning av detta parti, uppnått mycket betydande framgångar som är obestridda om de utvärderas ärligt, även av dem som motsätter sig revolutionen och dess ideologi.

Ett land som under dessa förhållanden och under ledning av detta parti lyckades utrota analfabetismen. Och årtionden senare, tack vare en

kubansk pedagogisk metod som kallas *Yo sí puedo*, lyckades ytterligare fyra latinamerikanska länder utrota analfabetismen. Idag tillämpas denna metod i många samhällen och regioner i olika länder i det globala Syd.

Denna revolution har – under mycket svåra förhållanden med en blockad – lyckats införa och upprätthålla ett gratis och universellt hälso- och sjukvårdssystem som når hela befolkningen, vilket har gjort det möjligt att ge vård till alla, utrota sjukdomar som fanns före revolutionen, förbättra alla hälsoindikatorer och placera oss i nivå med de främsta länderna i världen.

Och inte bara det, vi har byggt upp en stor kompetens inom hälso- och sjukvårdssområdet som har gjort det möjligt för oss att erbjuda hjälp baserad på solidaritet till andra länder i världen.

Dessutom har vi ett utbildningssystem som garanterar gratis och inkluderande utbildning för alla, från grundskolan till universitetet, inklusive forskarutbildning och doktorandstudier.

Vi har lyckats bygga upp en viktig kompetensbas; vi har lyckats utveckla vetenskap och innovation. Kubas framsteg inom bioteknik- och läkemedelsindustrin är välkända. Under covid-pandemin var vi ett av få länder som effektivt kunde framställa egna vacciner.

Idrott är en rättighet för hela befolkningen. Våra idrottsliga framgångar på olympisk och världsnivå är välkända. Trots sin ringa storlek är Kuba ett av de länder som har högst andel olympiska medaljer per capita.

Kulturen främjas som världsarv; den är en del av vår identitet, och kulturella aktiviteter är tillgängliga för alla.

Infrastrukturen för produktion inom alla delar av ekonomin har genomgått en omvandling. Den digitala omvandlingen har drivits fram genom användning av artificiell intelligens. En energiomställning har främjats för att bana väg för förnybara energikällor.

Det finns mer än 32 sociala program för att hantera utsatthet bland individer, familjer och samhällen. Personer med funktionsnedsättning får särskild omsorg.

Social rättvisa, jämlikhet och delaktighet har uppnåtts. Vi har kunnat visa solidaritet. Vi har ett system för internationella relationer som gör det möjligt för oss att upprätthålla ett omfattande utbyte med det internationella samfundet.

Dessa skäl, och många andra, har skapat en beundran för Kuba hos stora delar av världens befolkning, liksom ett erkännande av partiets arbete, revolutionens framgångar och hjältemodet hos det kubanska folket, som har varit dess huvudsakliga aktör, eftersom partiets medlemmar och ledning är en del av det kubanska folket och revolutionens arbete har erkänts av detta folk.

Men vi slår oss inte på bröstet över det vi uppnått; den tillfredsställelse jag uttrycker över partiets arbete under dessa år – under svåra förhållanden – beror faktiskt inte enbart på revolutionens framgångar, utan framför allt på att vi har lyckats hålla revolutionen vid liv under dessa omständigheter.

Men självklart kan vi inte känna oss helt nöjda, eftersom vi ännu inte har kunnat förverkliga allt det vi har drömt om och föreställt oss som nation. Vi har saker kvar att erövra, förbättra och gå vidare med – områden där blockaden spelar en avgörande roll i det som plågar och bromsar oss.

Det är ett erkännande av att vi inte får känna oss nöjda med tanke på den situation vi har idag, en situation präglad av så många umbäranden och så många svårigheter i livet. Och däri ligger just sambandet mellan tillfredsställelse och självbelåtenhet.

Å ena sidan erkände jag att vi har kunnat införa ett universellt, kostnadsfritt och högkvalitativt hälso- och sjukvårdssystem. Men trots att vi idag har denna vårdkapacitet står över 90 000 kubaner på väntelista för kirurgiska ingrepp, däribland över 11 000 barn.

Och det gör ont, för vi har kapaciteten att utföra operationerna, men blockaden hindrar oss från att skaffa de förnödenheter och den energi som krävs för att genomföra dem.

Vi är inte nöjda, varken när det gäller de misstag vi har begått eller de självkritiska analyser vi har gjort. Och vi är inte nöjda eftersom vi revolutionärer alltid strävar efter perfektion: att gå vidare, att befästa och att förbättra.

Men jag kan sammanfatta det med att säga att ja, jag känner stolthet och tillfredsställelse, eftersom detta parti har stått emot tidens gång, tack vare den kubanska revolutionens framgångar.

Jag upprepar: detta är källan till en oerhörd stolthet och en djup respekt för detta hjältemodiga folk som möter motgångar varje dag – och

inte bara möter dem, utan också klarar av de utmaningar som de ställs inför.

NEWSWEEK: Under dessa ogynnsamma förhållanden, hur länge tror du realistiskt sett att Kuba kan hålla stånd, och vad är budskapet till dina motståndare, däribland många kuba-amerikaner, som anser att detta är tillfället för ett regimskifte i ert land?

DÍAZ-CANEL: Det förekommer mycket manipulation i media, och mycket påtryckningar. Vi utkämpar idag ett krig som är ideologiskt, kulturellt och medialt. Det pågår en massiv medieförgiftning. Mycket hat har spridits, särskilt i de sociala medierna.

Trots detta fortsätter vi att kämpa, drömma och engagera oss för en kontinuerlig förbättring av vår socialistiska utvecklingsprocess, alltid drivna av strävan efter social rättvisa och ständiga förändringar, förankrade i den kritiska och självkritiska analys som vårt folk och våra institutioner bedriver, och under ledning av partiet.

Och ofta är dessa förändringar okända i USA, eller så förnekas de eller rapporteras inte.

Men just nu genomför vi till exempel förändringar i systemet den ekonomiska styrningen för att uppnå rätt balans mellan centralisering och decentralisering och rätt balans mellan planering och marknad.

Vi föreslår att vi inleder en omstrukturering av hela statens administrativa, företagsmässiga och institutionella apparat. Vi föreslår att statliga företag ska ges större självständighet. Vi har vidtagit åtgärder som möjliggör ekonomiskt samarbete mellan den statliga och den privata sektorn.

Den privata sektorns deltagande och tillväxt i vår ekonomi har ökat avsevärt under de senaste åren.

Vi stärker också kommunernas självständighet och bildandet av lokala produktionssystem som kan främja kommunernas välbefinnande genom att utnyttja deras kapacitet.

Vi har uppdaterat och gjort reglerna för utländska direktinvesteringar i Kuba mer flexibla. Vi främjar finansieringssystem med ett slutet kretslopp för utländsk valuta. Vi har öppnat nya vägar för kubaner bosatta utomlands att delta i vårt program för socioekonomisk utveckling. Vi förfinar de lämpliga relationer som bör finnas

mellan den statliga och den icke-statliga sektorn i ekonomin.

Vi driver på en genomgripande energiomställning inriktad på förnybara energikällor. Vi främjar livsmedelsproduktionen i landet för att uppnå livsmedelssuveränitet, förbättrar vårt bank- och finanssystem, och alltid med fokus på hur vi ska hantera sårbarheter och hur vi ska minska och mildra befintliga social ojämlikhet, utan att fördenskull avstå från solidarisk hjälp, samverkan och samarbete med andra länder.

Vi är engagerade i allt detta; vi drömmer om allt detta; och hela tiden strävar vi efter att genomföra förbättringar. Och vi är övertygade om att vi kan göra det.

Det vi behöver är att man lämnar oss ifred. Jag har alltid undrat: om nu USA anser att den kubanska ekonomin är så bräcklig och att vi är så inkompetenta, om de anser att vår modell är så dålig, varför har de då i 67 år insisterat på att spendera miljontals dollar av sina skattebetalares pengar på att blockera, undergräva och attackera oss? Om vi nu är så inkompetenta, varför då inte låta oss misslyckas på egen hand?

Eller är det så att de är så rädda för exemplet på vad vi skulle kunna åstadkomma om vi inte levde under en blockad, med tanke på allt vi har åstadkommit *trots* blockaden?

Det är den känslan som råder i ett land där mer än 80 % av befolkningen är född efter revolu-

tionen. Min generation föddes under blockaden, våra barn föddes under blockaden, våra barnbarn har fötts under blockaden, och vi lever alla fortfarande under den blockaden.

Hur skulle Kuba se ut om landet kunde utnyttja sin fulla potential, och hur mycket skulle det kunna bidra till resten av världen om det inte vore för den blockaden?

En kort anekdot, och förlåt att jag tar upp detta. Under hela veckan samtalar jag med kubanska forskare för att diskutera specifika frågor inom vetenskap och innovation, med målet att lösa våra problem.

De senaste dagarna har en grupp forskare presenterat resultaten av ett kubanskt läkemedel mot Alzheimers som för närvarande är under utveckling. En del av den kliniska prövningen har genomförts med patienter på en klinik i Colorado, USA. Ni måste se videon, den finns på sociala medier, där klinikchefen berättar om sina patienters resultat med detta läkemedel.

Resultaten är bättre än med traditionella läkemedel. Han erkänner potentialen i denna innovation som utvecklats av Kuba, precis som han inser hur viktigt det skulle vara att kunna utföra detta arbete på ett mer samarbetsinriktat sätt och med en bredare bas, istället för att göra det under de restriktioner som blockaden innebär, och han fördömer faktiskt denna blockad.

Det är den framtiden vi satsar på, den framtiden vi vill ha och den framtiden som jag är säker på att vi kan uppnå.